

Nieuwsbrief

Pensioenen

De Nederlandsche Bank

juni 2011

Rente-afdekking Nederlandse pensioenfondsen niet toegenomen in de afgelopen jaren

Renteontwikkelingen zijn belangrijk voor de financiële positie van Nederlandse pensioenfondsen. Uit een uitvraag van De Nederlandsche Bank (DNB) naar de renteafdekking onder 27 pensioenfondsen, blijkt dat deze fondsen het renterisico gedeeltelijk afdekken. Vooral voor rentes met looptijden langer dan 5 jaar is sprake van beperkte afdekking. Verder blijkt uit de uitvraag dat pensioenfondsen de afgelopen twee jaar niet significant meer of minder renterisico zijn gaan afdekken.

Renteveranderingen kunnen via onderpandvereisten uit hoofde van renteswaps gevolgen hebben voor de liquiditeitspositie van pensioenfondsen. Het is daarom belangrijk dat pensioenfondsen bij het aangaan van derivatenposities op voorhand rekening houden met [liquiditeitsrisico's](#). Uit de uitvraag blijkt dat de pensioensector niet noodzakelijkerwijs in liquiditeitsproblemen komt, in ieder geval bij een stijging van de rente tot en met 200 basispunten.

Binnenkort verschijnt een DNBulletin met de volledige analyse naar de rente-afdekking.

Seminar interne toezichthouders pensioenfondsen

Interne toezichthouders hebben onder meer een belangrijke rol in het op een hoger plan brengen van de risicobeheersing van de fondsen. Twee keer per jaar worden leden van de interne toezichtsorganen en visitatiecommissies dan ook door DNB uitgenodigd om actualiteiten met elkaar te bespreken. Op 20 mei heeft DNB tijdens het tweede seminar voor interne toezichthouders onder meer haar visie gegeven

op de elementaire vragen die een interne toezichthouder beantwoord zou moeten zien om zich een oordeel te kunnen vormen over de mate waarin de risico's worden beheerst. Tegen de achtergrond van de constatering door DNB dat individuele fondsen wel erg verschillen in gevolgde aanpak en de effectiviteit van het interne toezicht, ontstond een levendige en constructieve discussie.

Eén van de uitkomsten van deze discussie was dat vakkennis op pensioenfondsgebied in het interne toezicht aanwezig moet zijn. Zonder deze kennis is intern toezicht niet in staat om zich een oordeel over het besluitvormingsproces binnen een pensioenfonds te vormen. In de volgende bijeenkomst zal een aantal best practices uit de jaarverslagen van 2010 met de interne toezichthouders worden gedeeld.

DNB rondt evaluatie herstelplannen pensioenfondsen af

Vijf pensioenfondsen moeten, bij een ongewijzigde financiële situatie van het fonds eind 2011, op 1 april 2012 gaan korten op de pensioenen. Dat is het resultaat van de evaluatie van de herstelplannen van pensioenfondsen door DNB.

Fondsen hebben begin februari 2011 in hun evaluatie aangegeven of er nog steeds sprake is van een concreet en haalbaar herstelplan waardoor het minimaal vereist eigen vermogen (MVEV) en het vereist eigen vermogen (VEV) binnen de gestelde termijnen worden bereikt. Uitgangspunt daarbij was de financiële situatie van het fonds per 31 december 2010. Wanneer aanpassing van het premiebeleid, het beleggingsbeleid en indexatie geen sturing meer kunnen geven, is korten op de pensioenen een uiterste maatregel die een pensioenfonds kan treffen.

Het korten van de pensioenen bij vijf fondsen raakt in totaal circa 9.000 actieve deelnemers, 5.000 gepensioneerd en 16.000 zogenoemde slapers. Dit zijn minder deelnemers dan in februari, op basis van de evaluatie van de fondsen zelf. Een definitief besluit over het korten wordt door de fondsen genomen op basis van de stand van zaken ultimo 2011 en is afhankelijk van de financiële positie van deze fondsen op dat moment. Op deze wijze wordt voorkomen dat de noodzaak van een korting wordt gebaseerd op één meetmoment. De Pensioenwet schrijft voor dat de fondsen te zijner tijd betrokkenen informeren uiterlijk één maand voordat de korting ingaat. Afgesproken is dat pensioenfondsen zich op vrijwillige basis bij de Pensioenfederatie melden. Op basis van het huidige wettelijke kader kan DNB zelf de namen van de fondsen niet bekendmaken. De namen van de fondsen die tot een voorwaardelijke korting dienen te besluiten, zijn door de [Pensioenfederatie](#) bekendgemaakt

DNB heeft de afgelopen maanden de voorgenomen maatregelen van circa 300 fondsen beoordeeld. Na ontvangst van de ingediende evaluaties medio februari 2011 zijn deze meteen getoetst op volledigheid. Vervolgens heeft DNB waar nodig herrapportages opgevraagd en is een inhoudelijke beoordeling van de ingediende evaluaties uitgevoerd, waarbij veelvuldig interactie heeft plaatsgevonden met fondsen. Bij beoordeling van de ingediende evaluaties is enerzijds sectorbreed naar een aantal speerpunten gekeken zoals de gehanteerde sterftegrondslagen en rendementen. Anderzijds heeft ook specifieke analyse op de ingediende evaluaties plaatsgevonden, waarbij ook nadrukkelijk individuele fondskarakteristieken en risicoprofielen zijn meegenomen in de afweging. DNB heeft in de eerste helft van mei 2011 haar bevindingen van de beoordeling van de ingediende evaluaties schriftelijk aan de fondsen overgebracht.

Speech Olaf Sleijpen, Pensioencongres AFM, Pensioen in onzekere tijden.

DNB-divisiedirecteur Olaf Sleijpen heeft 11 mei 2011 op het pensioencongres van de AFM gewezen op de voorwaarden waaraan het pensioentoezicht moet voldoen. Goed toezicht vergt heldere, objectieve en afdwingbare normen.

Deze zijn nodig om pensioenfondsen te beoordelen langs duidelijke en vaste maatstaven. Verder moet er sprake zijn van voldoende mate van objectiviteit ten aanzien van bijvoorbeeld de waardering van verplichtingen en de modellering van toekomstscenario's. Objectiviteit creëert een situatie waarin toezichtacties goed uitlegbaar zijn.

Tevens is voor goed toezicht consistentie een belangrijk uitgangspunt. Voor pensioentoezicht betekent dit dat er een consistent geheel moet zijn tussen de pensioenambitie, de premie die daarvoor wordt betaald en het pensioenresultaat. In dit verband is ook de relatie met het gedragstoezicht van groot belang. Er moet immers niet alleen sprake zijn van materiele en financiële consistentie maar ook consistentie met hetgeen wordt gecommuniceerd.

[Lees meer over: Speech Olaf Sleijpen, Pensioencongres AFM, Pensioen in onzekere tijden](#)

DNB Pensioenseminar 2011

Op woensdag 21 september zal het jaarlijkse pensioenseminar van DNB in 't Spant in Bussum worden gehouden. Het ochtendprogramma is speciaal voor bestuurders die in 2010 of 2011 voor het eerst zijn benoemd. Tijdens het middagprogramma, dat openstaat voor alle bestuurders, zal ondermeer een aantal van de toezichtthema's 2011 de revue passeren. De dag wordt afgesloten met een informele borrel. Pensioenfondsenbesturen kunnen binnenkort een uitnodiging voor het seminar verwachten.

Uitvraag beloningsbeleid

Eén van de lessen uit de kredietcrisis is dat een beloningsbeleid prikkels kan bevatten die het nemen van te grote risico's aanmoedigt. Daardoor kan een beheerste bedrijfsvoering in gevaar komen. Op financiële ondernemingen die onder de Wet op het Financieel Toezicht vallen, zoals banken, verzekeringsmaatschappijen en beleggingsondernemingen, is sinds 1 januari 2011 de Regeling Beheerst Beloningsbeleid van toepassing. Tot de beleggingsondernemingen behoren bijvoorbeeld enkele pensioenuitvoeringsorganisaties/bedrijven aan wie pensioenfondsen hun vermogensbeheer hebben uitbesteed.

Pensioenfondsen vallen, gelet op onder meer hun specifieke taak als uitvoerders van pensioenovereenkomsten, niet onder deze Regeling. Wel zijn op pensioenfondsen de in mei 2009 door DNB en AFM uitgebrachte Principes voor Beheerst Beloningsbeleid van toepassing. Om een goed beeld te krijgen van het beloningsbeleid van pensioenfondsen heeft DNB kortgeleden een vragenlijst aan een aantal pensioenfondsen verzonden.

De vragen hebben onder meer betrekking op variabele beloningen die pensioenfondsen uitkeren aan bijvoorbeeld bestuursleden, externe leden van besturen en commissies, medewerkers van een bestuursbureau, adviseurs en leden van de deelnemersraad, het verantwoordingsorgaan en intern toezicht. Als pensioenfondsen werkzaamheden uitbesteden, wat bij de meeste pensioenfondsen het geval is, wordt de vraag gesteld op welke wijze zij via de uitbestedingsrelatie hun invloed hebben aangewend om het beloningsbeleid bij de uitvoerende organisatie(s) in lijn te brengen met de principes voor beheerst beloningsbeleid. De bevindingen en conclusies uit het onderzoek zullen, geanonimiseerd en op hoofdlijnen, worden gedeeld met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

U kunt meer informatie vinden op Openboek [Regeling Beheerst Beloningsbeleid](#) [Principes voor beheerst beloningsbeleid](#)

Agenda 2011

- 23 juni, presentatie divisiedirecteur Olaf Sleijpen tijdens IPNederland conferentie 'Uitblinken in een nieuw stelsel'
- 1 juli, nieuwsbrief pensioenen nr 10
- 4 juli, DNB/[Netspar seminar](#) over waardering van en toezicht op zachte rechten
- 31 augustus, uitreiking 'Toolkit Governance Pensioenfondsen', Nationaal Register, met onder meer DNB-directeur Joanne Kellermann en divisiedirecteur Olaf Sleijpen.
- 21 september, DNB pensioenseminar.
- 28 en 29 september, Pensioen Forum 2011, met DNB-directeur Joanne Kellermann en divisiedirecteuren Paul Hilbers en Olaf Sleijpen.

Relevante publicaties

[Open Boek Toezicht](#)

[Speech directeur Kellermann: 'Evenwichtige pensioenvoorzieningen](#)

[Speech directeur Hoogduin: 'Pensioenen vanuit macro-economisch perspectief'](#)

[Brief DNB aan Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid](#)

Nieuwsbrief pensioenen is een uitgave van De Nederlandsche Bank. Pensioenfondsen kunnen bij vragen naar aanleiding van deze nieuwsbrief contact opnemen met hun toezichthouder. Overige vragen kunnen worden gesteld aan de infodesk van DNB, te bereiken via 0800 020 1068

Deze nieuwsbrief is geen vervanging van de reguliere informatievoorziening richting de pensioensector. Aan de inhoud van deze nieuwsbrief kunnen dan ook geen rechten worden ontleend.

U kunt zich abonneren op deze nieuwsbrief. Op het moment dat er een nieuwe nieuwsbrief verschijnt, ontvangt u hierover een emailbericht. [Klik hier om u aan te melden.](#)